

สมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21

Teacher Performance that Affects Learning Skills. School Students
Under the Office of the Secondary Education Service Area 21

ชัยเมธี ใจคุ้มเก่า*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวະบุตร**

ดร.เทพรังสรรค์ จันทร์ขันธ์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของครูผู้สอน และทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะของครูผู้สอนและทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ศึกษาอำนาจพยากรณ์ของสมรรถนะของครูผู้สอนที่มีผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน และหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 335 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 90 คน และครูผู้สอน จำนวน 245 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของครูผู้สอน และทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) ชนิด Independent Samples สถิติทดสอบเอฟ (F-test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. สมรรถนะของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01
4. ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : สมรรถนะของครู ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน

*ครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

***ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เขต 1

5. สมรรถนะของครูผู้สอน กับทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. สมรรถนะของครูผู้สอนอย่างน้อย 1 ด้านมีอำนาจพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ประเมินผลการเรียนรู้ (X3) และด้านการพัฒนาตนเอง (X4)

7. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีจำนวน 2 ด้านที่ต้องได้รับการพัฒนา ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ABSTRACT

The purpose of this research to identify about teacher performance that affects learners learning skills under the office of the secondary education service area for comparing the performance of the teachers and the learners learning skills according to the opinion of school administrators and teachers 21 classified by status, school size and work experience. The total sample of 335 persons consisted of 90 school administrators, and 245 teachers. The instrument for data collection was a set of 5-level rating scale questionnaires developed by the researcher. Statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation Independent Samples t-test, (One-way ANOVA) F-test, Pearson's Product Moment correlation and Stepwise multiple regression analysis.

The results of this research were as follows:

1. The school performance of teachers as perceived by school administrators and teachers under the office of the secondary education service area 21 was at the high level.

2. Learners learning skills as perceived by administrators and teachers under the office of the secondary education service area 21, was at the high level.

3. The school performance of teachers as perceived by school administrators and teachers under the office of the secondary education service area 21 with status, school size, and work experience showed difference and was at significantly different the 0.01 level.

4. The learners learning skills as perceived by school administrators and teachers under the office of the secondary education service area 21 with status, school size, and work experience showed difference and was at the significantly different 0.01 level.

5. There was a positive relationship between the school performance and the learners learning skills was at the significantly different 0.01 level.

6. The performance of teachers at least had the power prediction with learners learning skills under the office of the secondary education service area 21, according to the opinion of the school administrators and teachers were total at the significantly different 0.01 level for two factors such as evaluating the result of learning(x3) and self-development (x4)

7. This research was also proposed the guidelines for instructional leadership development of secondary school administrators in the two factors: such as self-development and evaluating the result of learning

Keywords: Instructional Leadership, Effectiveness of the Academic Affairs of Schools.

ภูมิหลัง

หัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 คือ การปฏิรูปการศึกษาโดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดในการผลักดันให้การปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จ คือ ครู ดังนั้น ครูจึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ครูต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นและสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ต้องเริ่มที่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของครูเป็นอันดับแรกก่อนที่จะพัฒนาด้านอื่นๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 1) ได้กำหนดกรอบการประเมินสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประเมินสมรรถนะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ จัดระบบพัฒนาครูเชิงคุณภาพเพื่อการพัฒนาครูรายบุคคล ได้กำหนดสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสมรรถนะครู ประกอบด้วย เจตคติ ค่านิยม ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานตามภารกิจงานในสถานศึกษา จากแบบประเมินสมรรถนะและมาตรฐานของครูผู้สอน สมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การบริการที่ดี การทำงานเป็นทีม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และสมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ภาวะผู้นำครู การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการ

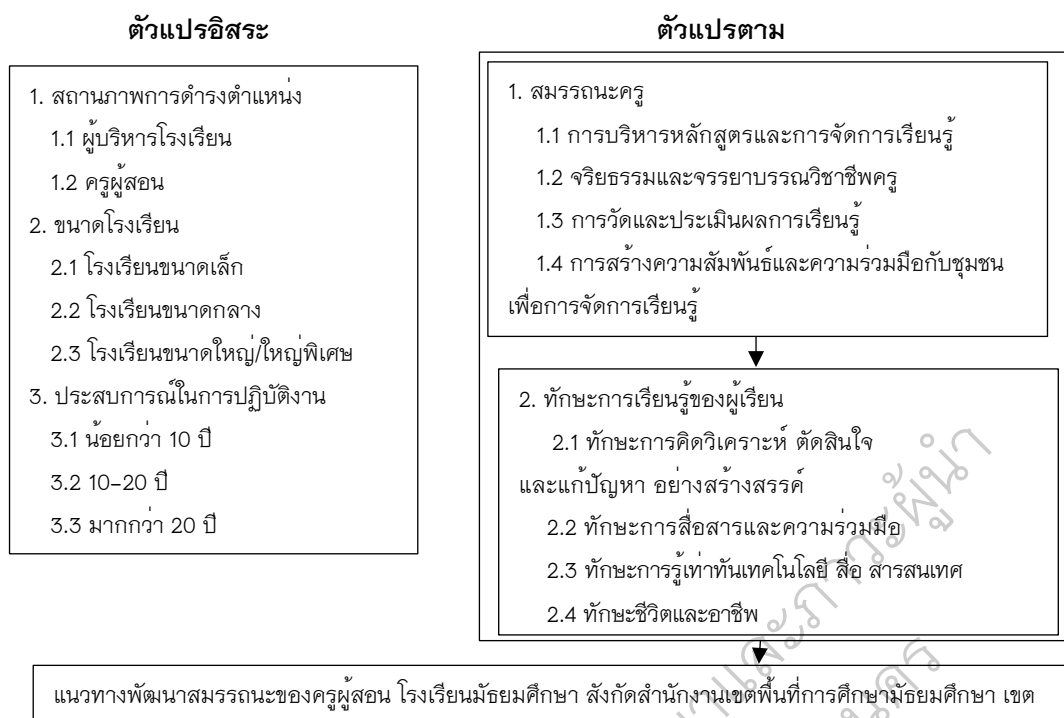
จากการที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของครูและทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของสมรรถนะครูเป็นอย่างยิ่ง เพราะเห็นได้ว่าสมรรถนะของครูนั้นมีความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนและส่งผลกระทบต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพราะหากครูมีสมรรถนะที่ดีจะส่งผลให้ครูเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถรอบด้าน สามารถถ่ายทอดความรู้และอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีทักษะการเรียนรู้รอบด้าน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ที่มีขนาดแตกต่างกัน และเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

คำถามการวิจัย

1. สมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 2,265 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 119 คน และครูผู้สอนจำนวน 2,146 คน จากทั้งหมด 56 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 335 คน จาก 56 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 4-11 คน โดยเป็นผู้บริหาร จำนวน 90 คน และครูผู้สอนจำนวน 245 คน จากทั้งหมด 56 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 ศึกษาสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประกอบด้วย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับที่ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

สำหรับแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซีสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 335 ฉบับ เก็บข้อมูลด้วยตนเองได้แบบสอบถามกลับคืนมา 335 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบค่าสถิติที (t-test) ชนิด Independent Samples สถิติทดสอบเอฟ (F-test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. สมรรถนะของครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
  2. ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
  3. สมรรถนะของครูผู้สอนจำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
  4. ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
  5. สมรรถนะของครูผู้สอน (Xt) กับทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน (Yt) โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .330
  6. สมรรถนะของครูผู้สอนอย่างน้อย 1 ด้านมีอำนาจพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาตนเอง (X4)
- ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ คือ ด้านการพัฒนาตนเอง (X4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ 0.333 ซึ่งตัวแปรนี้สามารถพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ได้ร้อยละ 10.80 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.22441
- สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้ $Y' = 3.288 + 0.210 X4$
- และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ $Z' = 0.333 ZX4$
- ในการพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนรายด้านพบว่า นอกจากสมรรถนะของครูผู้สอน ด้านการพัฒนาตนเอง (X4) ที่สามารถพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ (Y4) ได้แล้ว ยังมีสมรรถนะของครูผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (X3) ที่สามารถพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ (Y4) ได้

7. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีจำนวน 2 ด้าน ที่ต้องได้รับการพัฒนา ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัย

1. สมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มุ่งพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในทุกๆ ด้าน โรงเรียนมีนโยบายและมาตรฐานในการพัฒนาครูและบุคลากรไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน และโรงเรียนมุ่งพัฒนาครูและบุคลากรโดยคำนึงถึงแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรุทธิ ยัญลักษณ์ (2550, บทคัดย่อ) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤป สีบวงษา (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านหาทางเลือกและตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดอย่างสร้างสรรค์ ด้านความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านวิพากษ์วิจารณ์และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้องตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันโลกของเราเปลี่ยนไปเป็นยุคที่ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่าย จึงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิชญ์ ติมี และเอื้อมพร หลินเจริญ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการประเมินทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของผู้เรียน ตามแนวคิดการประเมินผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินคุณภาพของแนวทางการประเมินทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของผู้เรียน ตามแนวคิดการประเมินผู้เรียนใน ศตวรรษที่ 21 ทั้ง 4 ด้าน มีคุณภาพในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

3. สมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

3.1 สมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของครูผู้สอนทั้งโดยรวมและรายด้าน มากกว่าผู้บริหาร

ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะด้านการบริหารหลักสูตร คือ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องและเป็นระบบ และมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในขณะที่ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นสิ่งที่ครูจะต้องประพฤติปฏิบัติและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคคลอื่น การพัฒนาตนเอง คือ การศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนต้องทำหน้าที่โดยตรงและทำเป็นประจำ จึงมองว่าตนเองมีสมรรถนะดังกล่าวสูง ในขณะที่ผู้บริหารได้กำกับดูแลอยู่ห่างๆ จึงมองรายละเอียดไม่ชัดเจนเท่าที่ควร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัฏญญา ผลเจริญ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สมรรถนะของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะด้านการบริหารหลักสูตร คือ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องและเป็นระบบมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในขณะที่ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นสิ่งที่ครูจะต้องประพฤติปฏิบัติและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคคลอื่น การพัฒนาตนเอง คือ การศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ ทางด้านวิชาการและวิชาชีพและการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนต้องทำหน้าที่โดยตรงและทำเป็นประจำ จึงมองว่าตนเองมีสมรรถนะดังกล่าวสูง ในขณะที่ผู้บริหารได้กำกับดูแลอยู่ห่างๆ จึงมองรายละเอียดไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

3.2 สมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า สมรรถนะของครูผู้สอน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นน้อยกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในระบบราชการโดยเฉพาะระบบการโอนย้ายของข้าราชการครู จะเป็นการโอนย้ายให้โดยอาศัยประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งนับเป็นจำนวนปีตามปกติผู้ที่บรรจุใหม่จะไปบรรจุในโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งตามปกติจะอยู่ในท้องถิ่นที่ห่างไกลจากตัวเมืองมีนักเรียนในโรงเรียนจำนวนไม่มาก เพราะค่านิยมของบิดามารดาผู้ปกครองที่มีฐานะดีจะส่งบุตรหลานเข้าเรียนในเมืองใหญ่ ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดเล็กตั้งอยู่ในชุมชนที่ไม่ค่อยมีความเจริญหรืออยู่ในที่ตั้งของตำบลหรือตัวอำเภอ ผู้ที่มีประสบการณ์มากๆ เลยย้ายเข้าไปอยู่ในเมืองที่มีความเจริญซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ ครูผู้สอนจึงมีประสบการณ์สมรรถนะในด้านต่างๆ มากกว่าและปัจจัยที่สำคัญพออยู่ในโรงเรียนที่อยู่ในเมืองผู้ต้องพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ เพราะความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวครูผู้สอนและบุตรหลานของตนเองมีสูงปัจจัยดังกล่าวจึงทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่จึงมองว่าครูในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางมีสมรรถนะในด้านต่างๆ มากกว่าครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤป สืบวงษา (2552, หน้า 80) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวรัตนี ผลวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 สมรรถนะของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม พบว่า สมรรถนะของครูผู้สอนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 20 ปีขึ้นไป และ 10 - 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี และผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 – 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี ด้านการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ระหว่าง 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะไม่ว่าจะเป็นสมรรถนะด้านใดก็ตาม เช่น สมรรถนะการบริหาร และจรรยาบรรณวิชาชีพครูสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองและสมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ผู้สอนที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปีมีประสบการณ์ระหว่าง 10 ถึง 20 ปี ประสบการณ์กว่า 10 ปี ในด้านต่างๆ เป็นประจำและเป็นเวลานานๆ จะเกิดความชำนาญมากกว่า และการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่คนอื่นในขณะที่ครูที่มีประสบการณ์น้อยยังต้องเรียนรู้สิ่งดังกล่าว ส่วนด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันนั้นเกิดจากระดับสถิติปัญหาของผู้เรียนมากกว่าปัจจัยจากตัวครูผู้สอนสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัญญา วจจรูญ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สมรรถนะของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอน ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์สอน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

4.1 ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทักษะการรู้เท่าทันเทคโนโลยี สื่อสารสนเทศ และด้านทักษะชีวิตและอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าผู้บริหาร ที่เป็นนี้อาจเป็นเพราะครูมีความใกล้ชิดกับการเปลี่ยนผู้เรียนได้เห็นพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนที่แสดงออกให้เห็นในขณะที่ครูเข้าสอนหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับนักเรียน จึงทำให้ครูมองเห็นว่านักเรียนของตนเองมีการรู้เท่าทันเทคโนโลยีและสารสนเทศสามารถ เลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและนักเรียนมีความสามารถในการจัดการและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างชัดเจน จึงทำให้ครูมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหาร สอดคล้องกับ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2559, หน้า 12) นำเสนอว่าในโลกยุคศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว พลิกผัน รุนแรง และคาดไม่ถึงต่อการดำรงชีวิต ดังนั้นคนในยุคศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และปรับตัว การสร้างทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม โดยเริ่มจากการนำบริบท สภาพแวดล้อมเป็นตัวการสร้างแรงกดดันให้นักเรียนตั้งคำถามอยากรู้

4.2 ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ ด้านทักษะการรู้เท่าทันเทคโนโลยี สื่อ สารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านทักษะชีวิตและอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ โดยรวม พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในเมืองใหญ่เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนเมืองหรือชุมชนที่มีความเจริญ ปิตามารดาผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะดี และส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้สิ่งต่างๆ และมีสิ่งช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เช่น การเรียนพิเศษ การใช้อุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น การใช้โทรศัพท์มือถือสืบค้นหาความรู้ (Mobile Learning) ในขณะที่โรงเรียนขนาดเล็กอยู่นอกเมืองจึงสนับสนุนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ไม่มากขาดการเรียนรู้โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) จึงทำให้มีทักษะการเรียนรู้ต่ำกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชาวิ ศิริลักษณ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำนวน 540 คน ผลการวิจัยพบว่า มีองค์ประกอบทั้งสิ้น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 2 ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา องค์ที่ 3 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี องค์ที่ 4 ทักษะการสื่อสาร และองค์ที่ 5 ทักษะชีวิตและอาชีพโดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.85 – 0.98 ซึ่งทุกองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี และ 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี ส่วนด้านทักษะการรู้เท่าทันเทคโนโลยี สื่อสารสนเทศ และด้านทักษะชีวิตและอาชีพ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 – 20 ปี และมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปีและ 10 – 20 ปี เป็นผู้ที่สั่งสมประสบการณ์มานานจึงมองเห็นลักษณะการแสดงออกของนักเรียนในด้านต่างๆ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ตลอดจนทักษะด้านความรู้เท่าทันเทคโนโลยีสื่อสารสนเทศ ด้านทักษะชีวิตและอาชีพ ได้อย่างชัดเจนมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 10 ปี ที่อาจยังสังเกตลักษณะการแสดงออกของนักเรียนได้ไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

5. สมรรถนะของครูผู้สอน (Xt) กับทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน (Yt) โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .330 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ยกเว้นด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (X1) กับด้านทักษะการรู้เท่าทันเทคโนโลยี สื่อ สารสนเทศ (Y3) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (X3) กับด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ (Y1) และด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (X5) กับด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ (Y1) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ อาจไม่ได้ส่งผลโดยตรงให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการรู้เท่าทันเทคโนโลยี สื่อ สารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัญญา

ผลเจริญ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สมรรถนะของครูหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์สอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. สมรรถนะของครูผู้สอนอย่างน้อย 1 ด้านมีอำนาจพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียงด้านเดียว คือ ด้านการพัฒนาตนเอง (X4)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ คือ ด้านการพัฒนาตนเอง (X4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.336 ซึ่งตัวแปรนี้สามารถพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ได้ร้อยละ 11.10 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.22441 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเมื่อครูมีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง คือ การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง นำเทคโนโลยีมาพัฒนา ปรับปรุง ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเชี่ยวชาญทางวิชาการ และวิชาชีพเป็นที่ยอมรับต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง จะช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตรงเนื้อหาสาระของรายวิชา พัฒนาการสอนทำให้สามารถช่วยเหลือให้นักเรียนที่มีความสามารถในการจัดการตัวเองให้ดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตามอาจมีปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน จึงทำให้สามารถพยากรณ์ได้เพียงร้อยละ 11.10 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุวรรณ จันเลือน (2557, หน้า 90 - 91) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตจังหวัดภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายสมรรถนะ พบว่าสมรรถนะที่ 2 ด้านการพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องมาจากครูมีความต้องการสอดแทรกให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ต้องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านการทำงานเป็นทีม จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้อยู่ร่วมกันในสังคม และมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญสอน ประถมวงศ์ (2556, หน้า 304) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ความต้องการพัฒนาตนเองด้านการพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน มีทั้งหมด 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาตนเอง ซึ่งตัวแปรนี้สามารถพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ได้ร้อยละ 11.10

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน มีทั้งหมด 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาตนเอง ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนในด้านดังกล่าว เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านหาทางเลือกและตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดอย่างสร้างสรรค์ ด้านความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านวิพากษ์วิจารณ์และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 สมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และเขตอื่นๆ ต่อไป

2.2 ควรศึกษาถึงการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถนะของครูผู้สอนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงสมรรถนะของครูผู้สอนอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.3 จากผลการวิจัยสมรรถนะของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการกำหนดสมรรถนะของครูผู้สอน

เอกสารอ้างอิง

- กัญญ์วรา ผลเจริญ. (2559) การศึกษาสมรรถนะของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชนาธิป ท้ายแป. (2551). การารพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานสำหรับครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนานันต์ ตี๋อิง. (2556). ไปรแปรมพัฒนาสมรรถนะครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2558). แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู. กรุงเทพฯ.
- สุรวุฒิ ยัญญลักษณ์. (2550). การพัฒนาสมรรถนะเพื่อเพิ่มประสิทธิผลขององค์กร ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อารีวรรณ น้อยดี. (2553). การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.